

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

145 ГОДИНИ

Дирекция „Връзки с обществеността“
Адрес: пл. „Княз Александър I“ № 1, 1000 София
Телефон: (02) 9145-1656
Факс: (02) 980-24-25
E-mail: press_office@bnb.org
www.bnb.bg

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

27 май 2024 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Април 2024 г.

През април 2024 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 8.3% (8% годишно нарастване през март 2024 година). В края на април 2024 г. *широките пари* са 157.078 млрд. лв. (79.3% от БВП³) при 156.423 млрд. лв. към март 2024 г. (79% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^{4,5}$ се увеличава през април 2024 г. с 8.3% на годишна база (8% годишен ръст през март 2024 година).

Графика 1

¹ Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика*.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2024 г. в размер на 198.025 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън Парично-финансови институции и овърнайт-депозити в левове и чуждестранна валута).

⁵ Във връзка с извършен анализ на банковите продукти и в съответствие с методологическите изисквания, с данните към януари 2020 г., са прекласифицирани прехвърляеми спестовни депозити от показател *Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца* в показател *Овърнайт депозити* на сектор *Домакинства*. Прекласификациите са нетрансакционни изменения в данните с еднократен ефект - за допълнителна информация относно дефинициите на финансовите потоци виж *Методологически бележки* към данните по парична статистика.

В края на април 2024 г. депозитите⁶ на неправителствения сектор⁷ са 129.173 млрд. лв. (65.2% от БВП), като годишното им увеличение е 8.9% (8.3% годишно повишение през март 2024 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 43.693 млрд. лв. (22.1% от БВП) в края на април 2024 година. В сравнение със същия месец на 2023 г. те се увеличават със 7.4% (5% годишно повишение през март 2024 година). Депозитите на *финансовите предприятия* намаляват с 18.6% на годишна база през април 2024 година (12.3% годишно понижение през март 2024 г.) и в края на месеца достигат 3.179 млрд. лв. (1.6% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 82.302 млрд. лв. (41.6% от БВП) в края на април 2024 година. Те се увеличават с 11.1% спрямо същия месец на 2023 г. (11.5% годишен ръст през март 2024 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 103.447 млрд. лв. в края на април 2024 година. Те се увеличават с 19% спрямо същия месец на 2023 г. (19.6% годишно повишение през март 2024 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 103.492 млрд. лв. и нараства спрямо април 2023 г. със 17.6% (17.9% годишно увеличение през март 2024 година). През април 2024 г. вземанията от неправителствения сектор⁸ се увеличават с 13.9%, като достигат 97.074 млрд. лв. (13% годишно повишение през март 2024 година).

В края на април 2024 г. кредитите за неправителствения сектор са 94.251 млрд. лв. (47.6% от БВП) при 92.732 млрд. лв. към март 2024 г. (46.8% от БВП). През април 2024 г. те се увеличават на годишна база с 13.7% (12.9% годишно повишение през март 2024 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 112.5 млн. лева. На годишна база продадените кредити⁹ от *Други ПФИ*

⁶ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁷ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомагатели*, *Каптивни финансови институции и заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁸ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, дългови ценни книжа и акции и други капиталови инструменти.

⁹ Включват се всички кредити, които са прехвърлени на трети лица и са изключени от балансите на парично-финансовите институции. Задбалансово отчитаните кредити не попадат в обхвата на показателя.

са 112.5 млн. лв. (в т. ч. 4.5 млн. лв. през април 2024 г.) като за последните дванадесет месеца няма обратно изкупени кредити.

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 8.6% на годишна база през април 2024 г. (8.2% годишно повишение през март 2024 г.) и в края на месеца достигат 45.503 млрд. лв. (23% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 40.850 млрд. лв. (20.6% от БВП) в края на април 2024 година. Спрямо същия месец на 2023 г. те се увеличават с 18.6% (17.5% годишно повишение през март 2024 година). В края на април 2024 г. *жилищните кредити* са 21.395 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 23.9% (22.7% годишно увеличение през март 2024 година). *Потребителските кредити* възлизат на 17.740 млрд. лв. и се увеличават с 14% спрямо април 2023 г. (13.2% годишно повишение през март 2024 година). На годишна база *другите кредити*¹⁰ нарастват с 3.9% (2% годишно повишение през март 2024 г.), като достигат 413.8 млн. лева. Кредитите за *Работодатели и самонаети лица* се увеличават с 11.6% на годишна база през април 2024 г. (9.3% годишно повишение през март 2024 г.) и в края на месеца са 474.9 млн. лева.

Кредитите, предоставени на *финансови предприятия*, са 7.898 млрд. лв. (4% от БВП) в края на април 2024 година. В сравнение с април 2023 г. те се увеличават с 20.9% (19.5% годишно повишение през март 2024 година).

Графика 3

¹⁰ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹¹ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани¹² или са необслужвани¹³. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Подробна информация относно отчетните правила за целите на паричната статистика се съдържа в методологическите бележки към данните.

Нетните чуждестранни активи са 85.361 млрд. лв. в края на отчетния месец при 87.249 млрд. лв. в края на март 2024 година. Те нарастват с 1.8% в сравнение с април 2023 г. (1.7% годишно повишение през март 2024 година). През април 2024 г. чуждестранните активи се увеличават с 2.7% (3.3% годишен ръст през март 2024 г.), като достигат 102.364 млрд. лева. Чуждестранните пасиви са 17.003 млрд. лв. и на годишна база нарастват със 7.6% (11.4% годишно повишение през март 2024 година).

---

¹¹ Регламент (ЕО) №1017/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2013/33) и Регламент (ЕО) №1072/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2013/34).

¹² Реструктурирани кредити са тези, които са определени като реструктурирани експозиции съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 година за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.

¹³ Необслужвани са кредитите, които отговарят на поне едно от условията по член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Годишно изменение, %)

	2021	2022	2023	Март 2024	Април 2024	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
КОМПОНЕНТИ НА МЗ						
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	10.7	13.2	8.7	8.0	157,078	8.3
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	16.5	18.6	8.0	8.0	127,590	8.3
1.1. Пари извън ПФИ	16.0	11.7	8.5	9.3	26,966	8.7
1.2. Овърнайт депозити	16.6	20.6	7.9	7.6	100,625	8.2
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	-5.6	-5.6	11.7	8.2	29,487	7.9
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	-5.9	-5.8	12.1	8.5	28,886	8.1
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	6.3	2.8	-4.2	-2.4	601	-1.5
3. МЗ - М2(=3.1.)	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	7.0	16.1	5.6	1.7	85,361	1.8
1.1. Чуждестранни активи	11.3	17.0	7.0	3.3	102,364	2.7
1.2. Чуждестранни пасиви	41.7	22.0	13.8	11.4	17,003	7.6
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	12.5	7.6	15.9	19.6	103,447	19.0
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	11.9	7.4	14.6	17.9	103,492	17.6
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	85.5	-64.9	122.1	304.2	6,418	129.6
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ²	8.8	12.5	12.2	13.0	97,074	13.9
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ³	66.1	87.7	4408.4	94.1	-45	95.8
ДЕПОЗИТИ⁴ И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ⁴ (=1+2+3)	9.1	14.3	9.5	8.3	129,173	8.9
1. Нефинансови предприятия	8.5	26.6	9.0	5.0	43,693	7.4
2. Финансови предприятия	17.0	17.0	-11.6	-12.3	3,179	-18.6
3. Домакинства и НТООД	9.0	8.3	11.0	11.5	82,302	11.1
КРЕДИТИ (=1+2+3)						
1. Нефинансови предприятия	8.7	12.7	12.2	12.9	94,251	13.7
2. Финансови предприятия⁵	4.6	10.4	7.3	8.2	45,503	8.6
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	13.4	14.6	15.9	17.5	40,850	18.6
3.1. Овърдрафт	-0.5	4.1	3.7	4.5	1,301	7.3
3.2. Жилищни кредити	16.5	17.9	20.5	22.7	21,395	23.9
3.3. Потребителски кредити	12.2	12.3	12.3	13.2	17,740	14.0
3.4. Други кредити	-4.5	5.3	-1.1	2.0	414	3.9
в т. ч. Работодатели и самонаети лица	5.8	10.8	6.8	9.3	475	11.6

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2013/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомогатели*, *Капитивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Нефинансови активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁴ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁵ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

ПАРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2021	2022	2023	Март 2024	Април 2024
КОМПОНЕНТИ НА МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	10.7	13.2	8.7	8.0	8.3
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	12.2	14.4	6.5	6.5	6.8
1.1. Пари извън ПФИ	2.7	2.1	1.5	1.6	1.5
1.2. Овърнайт депозити	9.5	12.3	5.0	4.9	5.3
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	-1.5	-1.2	2.2	1.5	1.5
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	-1.5	-1.3	2.2	1.6	1.5
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3. МЗ - М2(=3.1.)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	7.0	16.1	5.6	1.7	1.8
1.1. Чуждестранни активи	12.9	20.3	8.4	4.0	3.2
1.2. Чуждестранни пасиви	6.0	4.2	2.8	2.2	1.4
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	11.9	7.4	14.6	17.9	17.6
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	3.4	-4.3	2.6	5.1	4.1
2.2. Вземания от неправителствения сектор ²	8.5	11.6	11.9	12.8	13.4
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	8.1	11.5	11.6	12.3	12.9
а) Нефинансови предприятия	2.3	4.9	3.5	4.0	4.1
б) Финансови предприятия ³	0.9	1.2	1.8	1.4	1.5
в) Домакинства и НТООД	4.9	5.4	6.2	6.9	7.3

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидираня баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2012/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомагатели*, *Каптивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.